

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.9.2013
COM(2013) 618 final

2013/0304 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, όσον αφορά τον ορισμό των ναρκωτικών

{SWD(2013) 319 final}

{SWD(2013) 320 final}

EL

EL

EL

ΑΙΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Γενικό ιστορικό

Η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και η τοξικομανία αποτελούν σημαντικές απειλές για την υγεία και την ασφάλεια στην ΕΕ, τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο, επηρεάζουν δε τον κοινωνικό και τον οικονομικό ιστό και υπονομεύουν την ποιότητα ζωής των ατόμων όπως και την ασφάλεια των κρατών μελών. Μολονότι η χρήση των ουσιών που ελέγχονται στο πλαίσιο της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών¹, όπως η κοκαΐνη, η έκσταση ή η κάνναβη («ελεγχόμενα ναρκωτικά») φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία χρόνια², αν και σε υψηλά επίπεδα, νέες ουσίες εμφανίζονται στην αγορά με ταχείς, ρυθμούς η αντιμετώπιση των οποίων συνιστά μείζονα πρόκληση.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξάνεται διαρκώς η διαθεσιμότητα νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες χρησιμοποιούνται ποικιλοτρόπως στη βιομηχανία, μιμούνται τη δράση των ελεγχόμενων ναρκωτικών και συχνά πωλούνται ως νόμιμα υποκατάστατα αυτών επειδή δεν υπάγονται σε παρόμοια μέτρα ελέγχου. Μεταξύ του 1997 και του 2012 τα κράτη μέλη ανέφεραν περί τις 290 ουσίες, το δε 2012 κάθε εβδομάδα κοινοποιούνταν περισσότερες της μίας ουσίας. Ο αριθμός των κοινοποιηθεισών ουσιών τριπλασιάστηκε μεταξύ του 2009 και του 2012 (από 24 σε 73).

Η χρήση των νέων ψυχότροπων ουσιών αυξάνεται διαρκώς, είναι δε ιδιαίτερα διαδεδομένη στους νέους. Πάντως, οι ουσίες αυτές είναι εξίσου επιβλαβείς για την υγεία και την ασφάλεια των χρηστών, όπως και εξίσου επιβαρυντικές με τα ελεγχόμενα ναρκωτικά για την κοινωνία. Εξαιτίας της επικινδυνότητας των νέων ψυχότροπων ουσιών, οι εθνικές αρχές έκριναν σκόπιμη την υπαγωγή τους σε περιοριστικά μέτρα. Εντούτοις, τα εθνικά περιοριστικά μέτρα είναι περιορισμένης αποτελεσματικότητας, καθώς οι ουσίες αυτές κυκλοφορούν ελεύθερα στην εσωτερική αγορά –το 80% περίπου των ουσιών που κοινοποιήθηκαν εντοπίστηκαν σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη.

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μια δυναμικότερη ευρωπαϊκή απάντηση στο πρόβλημα των ναρκωτικών»³, η οποία εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2011, οι νέες ψυχότροπες ουσίες χαρακτηρίζονται ως ένα από τα προβλήματα που απαιτούν σθεναρή αντιμετώπιση σε επίπεδο ΕΕ.

Η απόφαση 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2005⁴ προβλέπει τη θέσπιση μηχανισμού για την αντιμετώπιση των κινδύνων των νέων ψυχότροπων ουσιών, μέσω του οποίου είναι εφικτή η υπαγωγή των ουσιών σε μέτρα ελέγχου και ποινικές κυρώσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου του νέων ψυχότροπων ουσιών και της ταχείας εξάπλωσής του στην Ένωση, η Επιτροπή πρότεινε αυστηρότερους κανόνες στο πλαίσιο του [κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες].

Για την ουσιαστική μείωση της διαθεσιμότητας των επιβλαβών νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια σε ατομικό και κοινωνικό

¹ Η ενιαία σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961 (όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972) και η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχότροπων ουσιών του 1971.

² Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, Η κατάσταση του προβλήματος των ναρκωτικών στην Ευρώπη, Ετήσια έκθεση 2012. <http://www.emcdda.europa.eu/publications/annual-report/2012>

³ COM(2011) 689 final.

⁴ ΕΕ L 127 της 20.5.2005, σ. 32.

επίπεδο, αλλά και για την αποτροπή αφενός της διακίνησης των ουσιών αυτών και, αφετέρου, της εμπλοκής εγκληματικών οργανώσεων στην παρασκευή ή στη διανομή τους, είναι απαραίτητη η υπαγωγή των νέων ψυχότροπων ουσιών στις διατάξεις του ποινικού δικαίου, όπως έχει συμβεί και με τις ελεγχόμενες ουσίες.

Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2004⁵ προβλέπει μια κοινή προσέγγιση για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Η απόφαση θεσπίζει τους κοινούς ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των αδικημάτων της διακίνησης ναρκωτικών και των σχετικών κυρώσεων, προκειμένου να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να διαταραχθεί η συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών σε περίπτωση που η επίμαχη πράξη ή πράξεις δεν είναι αξιόποινες σύμφωνα με το δίκαιο τόσο του αιτούντος κράτους όσο και εκείνου στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση. Ενώ όμως οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στις ουσίες που καλύπτονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών και στα συνθετικά ναρκωτικά που υπόκεινται σε έλεγχο στο πλαίσιο της κοινής δράσης 97/396/ΔΕΥ της 16ης Ιουνίου 1997⁶, δεν εφαρμόζονται στις νέες ψυχότροπες ουσίες.

Για τον εξορθολογισμό και την αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου που ισχύει για τα ναρκωτικά, οι πλέον επιβλαβείς νέες ψυχότροπες ουσίες πρέπει να υπαχθούν στις ποινικές διατάξεις στις οποίες υπάγονται και οι ουσίες που ελέγχονται στο πλαίσιο των συμβάσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Κατά συνέπεια, καθίσταται αναγκαία η επέκταση του πεδίου εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ τόσο στις νέες ψυχότροπες ουσίες που υπάγονται σε μέτρα ελέγχου στο πλαίσιο της απόφασης 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσο και στις ουσίες που υπάγονται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας δυνάμει του [κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες].

Στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2012 προβλεπόταν νομοθετική πρόταση για την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών.

1.2. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Με την παρούσα πρόταση τροποποιείται η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ώστε να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της οι νέες ψυχότροπες ουσίες μεγάλης επικινδυνότητας.

Η παρούσα πρόταση συνοδεύει την πρόταση [κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες]. Δεδομένου ότι οι δύο προτάσεις αλληλένδετες, οι νέες ψυχότροπες ουσίες που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια και, κατά συνέπεια, υπόκεινται στα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας του συγκεκριμένου κανονισμού, υπόκεινται και στις ποινικές διατάξεις που καθορίζονται για τη διακίνηση των παράνομων ναρκωτικών στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

2.1. Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών για την παρούσα πρόταση αξιοποιήθηκαν οι εκτενείς διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενα μέρη και εμπειρογνώμονες, καθώς και μια διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση.

⁵ ΕΕ L 335 της 11.11.2004, σ. 8.

⁶ ΕΕ L 167 της 25.6.1997, σ. 1.

Η Επιτροπή διαβουλευτήκε με όλα τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της αξιολόγησης της λειτουργίας της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ και της απόφασης 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Επιπλέον, στο πλαίσιο εξωτερικών μελετών με αντικείμενο την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και τις νέες ψυχότροπες ουσίες, η Επιτροπή συγκέντρωσε και εξέτασε τις απόψεις πλήθους ενδιαφερόμενων μερών, επαγγελματιών και εμπειρογνομόνων, περιλαμβανομένων των οργανισμών της ΕΕ που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των πράξεων αυτών.

Η επιτροπή διοργάνωσε επίσης τέσσερις συναντήσεις εμπειρογνομόνων, δύο με αντικείμενο την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών στις 10 Νοεμβρίου 2011 και στις 29 Φεβρουαρίου 2012 και δύο με αντικείμενο τις νέες ψυχότροπες ουσίες στις 15 Δεκεμβρίου και την 1η Μαρτίου 2012. Κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων ειδικοί από τον ακαδημαϊκό χώρο και επαγγελματίες τόνισαν τη σημασία των ποινικών διατάξεων τόσο για την πάταξη και την αποτροπή της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών όσο και για την ανάσχεση της εξάπλωσης των επιβλαβών νέων ψυχότροπων ουσιών. Παράλληλα, επεσήμαναν ότι η νομοθεσία για τις νέες ψυχότροπες ουσίες πρέπει να είναι αναλογική και σταθμισμένη σύμφωνα με τα διάφορα επίπεδα επικινδυνότητας των ουσιών αυτών.

Το 2011 διενεργήθηκε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου στους νέους ηλικίας από 15 έως 24 ετών με θέμα «Στάση της νεολαίας έναντι των ναρκωτικών». Το ήμισυ σχεδόν των συμμετασχόντων (47%) ήταν της άποψης ότι σε μέτρα περιορισμού πρέπει να υπαχθούν μόνο οι ουσίες που θέτουν αποδεδειγμένα σε κίνδυνο την υγεία, ενώ το 34% υποστήριξε ότι πρέπει να τεθούν περιορισμοί για όλες τις ουσίες που μιμούνται τη δράση των ελεγχόμενων ναρκωτικών.

2.2. Εκτίμηση επιπτώσεων

Η Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση των επιπτώσεων της παρούσας πρότασης περί τροποποίησης της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ στο πλαίσιο εκτίμησης επιπτώσεων που διενεργήθηκε με αντικείμενο τις νέες ψυχότροπες ουσίες. Από την ανάλυση προέκυψε ότι, όπως προβλέπει και η απόφαση 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου, οι επιβλαβείς νέες ψυχότροπες ουσίες (που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια) πρέπει να υπαχθούν στις διατάξεις του ποινικού δικαίου. Κατά συνέπεια, εξήχθη το συμπέρασμα ότι είναι σκόπιμο να υπαχθούν στις ποινικές διατάξεις που ισχύουν για την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών. Η συγκεκριμένη εκτίμηση εντάσσεται στο πλαίσιο της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής, βάσει της οποίας προβλέπεται μια προοδευτικά κλιμακούμενη σειρά περιοριστικών μέτρων τα οποία θα είναι ανάλογα προς το επίπεδο της επικινδυνότητας των νέων ψυχότροπων ουσιών, χωρίς να παρεμποδίζουν τη νόμιμη εμπορία εντός της εσωτερικής αγοράς.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Η νομική βάση

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το οποίο παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο την εξουσία να θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των αδικημάτων της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και των σχετικών κυρώσεων, μέσω της έκδοσης οδηγίας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

3.2. Επικουρικότητα, αναλογικότητα και σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Σε σύγκριση με τα κράτη μέλη η ΕΕ έχει περισσότερες δυνατότητες να λάβει μέτρα για τον περιορισμό της διαθεσιμότητας των επιβλαβών νέων ψυχότροπων ουσιών στους καταναλωτές

της εσωτερικής αγοράς, μεριμνώντας παράλληλα για την απρόσκοπτη διεξαγωγή της νόμιμης εμπορίας.

Αυτό οφείλεται στο ότι τα κράτη μέλη αδυνατούν να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικό και βιώσιμο τρόπο σε εθνικό επίπεδο την ταχεία εμφάνιση και διάδοση αυτών των ουσιών. Ο ελλιπής συντονισμός και η πολυδιάσπαση των εθνικών συστημάτων για την αντιμετώπιση των νέων ψυχότροπων ουσιών μπορούν να επιφέρουν αλυσιδωτές αρνητικές συνέπειες σε άλλα κράτη μέλη (μετατόπιση των επιβλαβών ουσιών), δυσχεραίνοντας τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου.

Η παρούσα πρόταση είναι αναλογική και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των σκοπών της, δεδομένου ότι καλύπτει μέσω διατάξεων ποινικού δικαίου μόνο τις νέες ψυχότροπες ουσίες που προκαλούν σοβαρές ανησυχίες σε επίπεδο ΕΕ.

Η παρούσα πρόταση επηρεάζει έμμεσα ορισμένα θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, διότι επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, οι διατάξεις της οποίας σχετίζονται με τα ακόλουθα θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές: το δικαίωμα στην ελευθερία και στην ασφάλεια (άρθρο 6), το δικαίωμα ιδιοκτησίας (άρθρο 17), το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου (άρθρο 47), το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα της υπεράσπισης (άρθρο 48) και τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών (άρθρο 49). Τα εν λόγω δικαιώματα και ελευθερίες ενδέχεται να υπόκεινται σε περιορισμούς, πλην όμως μόνον υπό τους όρους και εντός των ορίων που προβλέπονται από το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη της ΕΕ.

3.3. Επιλογή του μέσου

Σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η οδηγία αποτελεί την ενδεδειγμένη νομοθετική πράξη για τη διασφάλιση της ελάχιστης εναρμόνισης σε επίπεδο ΕΕ, στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, παρέχοντας παράλληλα στα κράτη μέλη ευελιξία για την εφαρμογή αρχών, κανόνων και εξαιρέσεων σε εθνικό επίπεδο.

3.4. Επεξηγηματικά έγγραφα που συνοδεύουν την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς

Ζητείται από τα κράτη μέλη να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τα εθνικά μέτρα που θεσπίζουν για τη συμμόρφωσή τους προς την παρούσα οδηγία.

Δεν ζητείται από τα κράτη μέλη να υποβάλουν στην Επιτροπή τα επεξηγηματικά έγγραφα (περιλαμβανομένων των πινάκων αντιστοιχίας) που συνοδεύουν την κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς των διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Αυτό πάντως δεν είναι απαραίτητο, διότι το εύρος της προτεινόμενης τροποποίησης είναι περιορισμένο. Η υποβολή επιπρόσθετων επεξηγηματικών εγγράφων θα συνεπαγόταν την επιβάρυνση των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών με περιττό διοικητικό φόρτο.

3.5. Κύριες διατάξεις

Άρθρο 1 – καθορίζει τις τροποποιήσεις της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ σε ό,τι αφορά τον ορισμό του όρου «ναρκωτικό», τη διάταξη περί υπαγωγής των νέων ψυχότροπων ουσιών που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια στο ποινικό δίκαιο και την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή και τις επιπτώσεις της απόφασης-πλαισίου.

Άρθρο 2 – καθορίζει την προθεσμία για τη μεταφορά των διατάξεων της οδηγίας στην εθνική νομοθεσία.

Άρθρα 3 και 4 – αφορούν την έναρξη ισχύος και τους αποδέκτες της οδηγίας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, όσον αφορά τον ορισμό των ναρκωτικών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 83 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών⁷ παρέχει μια κοινή προσέγγιση για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών η οποία συνιστά απειλή αφενός για την υγεία, την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της Ένωσης και, αφετέρου, για την πραγματική οικονομία, τη σταθερότητα και την ασφάλεια των κρατών μελών. Η απόφαση θεσπίζει τους ελάχιστους κοινούς κανόνες για τον ορισμό των αδικημάτων της διακίνησης ναρκωτικών και των σχετικών κυρώσεων, προκειμένου να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να διαταραχθεί η συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών σε περίπτωση που η επίμαχη πράξη ή πράξεις δεν είναι αξιόποινες σύμφωνα με το δίκαιο τόσο του αιτούντος κράτους όσο και εκείνου στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση.
- (2) Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ εφαρμόζεται τόσο στις ουσίες που καλύπτονται από την ενιαία σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972, και από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχότροπων ουσιών του 1971, όσο και στα συνθετικά ναρκωτικά που υπάγονται σε έλεγχο σε ολόκληρη την Ένωση σύμφωνα με την κοινή δράση 97/396/ΔΕΥ, της 16ης Ιουνίου 1997, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών, την αξιολόγηση των κινδύνων και τον έλεγχο των νέων συνθετικών ναρκωτικών⁸, τα οποία απειλούν τη δημόσια υγεία εξίσου σοβαρά με τις ουσίες που καλύπτονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

⁷ ΕΕ L 335 της 11.11.2004, σ. 8.

⁸ ΕΕ L 167 της 25.06.1997, σ. 1.

- (3) Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ πρέπει να εφαρμόζεται και για τις ουσίες που υπόκεινται σε μέτρα ελέγχου και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με την απόφαση 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2005, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών, την αξιολόγηση κινδύνων και τον έλεγχο νέων ψυχότροπων ουσιών⁹, οι οποίες απειλούν τη δημόσια υγεία εξίσου σοβαρά με τις ουσίες που καλύπτονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών.
- (4) Στην Ένωση εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα και διαδίδονται με ταχείς ρυθμούς νέες ψυχότροπες ουσίες οι οποίες μιμούνται τη δράση των ουσιών που καλύπτονται από τις συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες] ορισμένες εξ αυτών εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια. Ο συγκεκριμένος κανονισμός προβλέπει τη λήψη μέτρων για την απαγόρευση της παραγωγής, της παρασκευής και της διάθεσης στην αγορά, περιλαμβανομένης της εισαγωγής στην Ένωση, της μεταφοράς και της εξαγωγής από την Ένωση νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες απειλούν σοβαρά την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια. Για την αποτελεσματική μείωση της διαθεσιμότητας των νέων ψυχότροπων ουσιών οι οποίες θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο, αλλά και για την αποτροπή αφενός της διακίνησης των ουσιών αυτών και, αφετέρου, της εμπλοκής εγκληματικών οργανώσεων στην παρασκευή ή στη διανομή τους, τα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας που θεσπίζονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού πρέπει να υπόκεινται σε διατάξεις ποινικού δικαίου.
- (5) Κατά συνέπεια, οι νέες ψυχότροπες ουσίες που υπόκεινται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες] πρέπει να καλύπτονται από τις διατάξεις του ενωσιακού ποινικού δικαίου σχετικά με την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών. Αυτό αναμένεται ότι θα συμβάλει στον εξορθολογισμό και στην αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου της Ένωσης, καθώς οι ουσίες που ελέγχονται στο πλαίσιο των συμβάσεων των Ηνωμένων Εθνών και οι πλέον επιβλαβείς νέες ψυχότροπες ουσίες θα υπόκεινται στις ίδιες ποινικές διατάξεις. Ως εκ τούτου, πρέπει να τροποποιηθεί ο ορισμός του «ναρκωτικού» στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου.
- (6) Για την άμεση αντιμετώπιση της εμφάνισης και της διάδοσης νέων επιβλαβών ψυχότροπων ουσιών στην Ένωση, τα κράτη μέλη καλούνται να εφαρμόσουν τις διατάξεις της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ στις νέες ψυχότροπες ουσίες που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια, εντός δώδεκα μηνών από την υπαγωγή των ουσιών αυτών σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες].
- (7) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η επέκταση του πεδίου εφαρμογής των διατάξεων του ενωσιακού ποινικού δικαίου περί παράνομης διακίνησης ναρκωτικών στις νέες ψυχότροπες ουσίες που θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς με τη λήψη μέτρων αποκλειστικά σε εθνικό επίπεδο και δύναται, συνεπώς, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της.
- (8) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

⁹ ΕΕ L 127, της 10.05.2005, σ.32

ιδίως δε το δικαίωμα προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα της υπεράσπισης, το δικαίωμα του ανθρώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη, καθώς και τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων.

- (9) [Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας αναφορικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία έχουν κοινοποιήσει την επιθυμία τους να συμμετάσχουν στη θέσπιση και εφαρμογή της παρούσας οδηγίας].

Ή/ΚΑΙ

- (10) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας αναφορικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στην έγκριση και εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύονται από αυτή ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή της].
- (11) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 22) για τη θέση της Δανίας το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έγκριση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτή ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (12) Συνεπώς, η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ τροποποιείται ως εξής:

- (1) Στο άρθρο 1 το σημείο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «ως «ναρκωτικό» νοείται:
- α) οποιαδήποτε από τις ουσίες που καλύπτονται από την ενιαία σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961 (όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972) και από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχότροπων ουσιών του 1971·
 - β) οποιαδήποτε από τις ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα·
 - γ) κάθε νέα ψυχότροπος ουσία που θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία, την κοινωνία και την ασφάλεια, η οποία υπάγεται στα μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με το [άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες].»
- (2) Στο άρθρο 9 προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι 3 και 4:
- «3. Σε ό,τι αφορά τις νέες ψυχότροπες ουσίες που υπάγονται σε μόνιμα περιοριστικά μέτρα εμπορίας σύμφωνα με το [άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για τις νέες ψυχότροπες ουσίες], τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τους νόμους, τους κανονισμούς και τις διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης-πλαισίου

στις νέες ψυχότροπες ουσίες εντός δώδεκα μηνών από την έναρξη ισχύος των μόνιμων περιοριστικών μέτρων εμπορίας. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

4. *Εντός [5 ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας και στη συνέχεια ανά πενταετία] η Επιτροπή αξιολογεί το κατά πόσον τα κράτη μέλη έλαβαν τα απαραίτητα μέτρα για τη συμμόρφωσή τους προς την παρούσα απόφαση-πλαίσιο και υποβάλει έκθεση».*

(3) Προστίθεται παράρτημα, όπως ορίζεται στο παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Μεταφορά

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία εντός [δώδεκα μηνών μετά την έναρξη ισχύος], το αργότερο. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την παραπομπή αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την [ημέρα έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../... για με τις νέες ψυχότροπες ουσίες].

Άρθρο 4

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος των ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο β) σημείο 1

- α) Ρ-μεθυλοθειοαμφεταμίνη ή 4-μεθυλοθειοαμφεταμίνη, όπως αναφέρεται στην απόφαση 1999/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 1999, που προσδιορίζει το 4-MTA ως νέο συνθετικό ναρκωτικό το οποίο πρέπει να υπόκειται σε μέτρα ελέγχου και σε ποινικές κυρώσεις¹⁰.
- β) Παραμεθοξυμεθυλοαμφεταμίνη ή Ν-μεθυλο-1-(4-μεθοξυφαινυλο)-2-αμινοπροπάνη, όπως αναφέρεται στην απόφαση 2002/188/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, όσον αφορά τα μέτρα ελέγχου και τις ποινικές κυρώσεις σχετικά με το νέο συνθετικό ναρκωτικό PMMA¹¹.
- γ) 2,5-διμεθοξυ-4-ιωδοφαιναιθυλαμίνη, 2,5-διμεθοξυ-4-αιθυλοθειοφαιναιθυλαμίνη, 2,5-διμεθοξυ-4-(η)-προπυλοθειοφαιναιθυλαμίνη και 2,4,5-τριμεθοξυαμφεταμίνη, όπως αναφέρεται στην απόφαση 2003/847/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με μέτρα ελέγχου και ποινικές κυρώσεις όσον αφορά τα νέα συνθετικά ναρκωτικά 2C-I, 2C-T-2, 2C-T-7 και TMA-2¹².
- δ) 1-βενζυλπιπεραζίνη ή 1-benzyl-1,4-diazacyclohexane ή Ν-βενζυλπιπεραζίνη ή βενζυλπιπεραζίνη, όπως αναφέρεται στην απόφαση 2008/206/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 2008, για τον προσδιορισμό της ουσίας 1-βενζυλπιπεραζίνη (BZP) ως νέας ψυχοτρόπου ουσίας και την υπαγωγή της σε μέτρα ελέγχου και ποινικές διατάξεις¹³.
- ε) 4-methylmethcathinone, όπως αναφέρεται στην απόφαση 2010/759/ΕΕ του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2010, για την υπαγωγή της ουσίας 4-methylmethcathinone (μεφεδρόνη) σε μέτρα ελέγχου¹⁴.
- στ) 4-μεθυλαμφεταμίνη, όπως αναφέρεται στην απόφαση 2013/129/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2013, για την υπαγωγή της ουσίας 4-μεθυλαμφεταμίνης σε μέτρα ελέγχου¹⁵.
- ζ) 5-(2-αμινοπροπυλο)ινδόλιο, όπως αναφέρεται στην απόφαση 2013/.../ΔΕΥ του Συμβουλίου, της ..., για την υπαγωγή του 5-(2-αμινοπροπυλο) ινδολίου σε μέτρα ελέγχου¹⁶.

¹⁰ ΕΕ L 244 της 16.09.1999, σ.1.

¹¹ ΕΕ L 063 της 06.03.2002, σ. 14.

¹² ΕΕ L 321 της 6.12.2003, σ. 64.

¹³ ΕΕ L 63 της 7.03.2008, σ. 45.

¹⁴ ΕΕ L 322 της 8.12.2010, σ. 44.

¹⁵ ΕΕ L 72 της 15.03.2013, σ. 11.

¹⁶ ΕΕ L [...] της [...], σ. [...].